

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Cîșnădiei 3.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Cu 1-a Octombrie v. 1889

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Abonamentele se fac cu multă lesnătate atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (*Posta-utalvány — Post-Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sînt rugați a ne comunica eventual prelîngă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal **adresa tipărită** dela fașile, în cari li s'a trimis diarul până acuma.

Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Sibiu, 22 Septembrie st. v.

(Ș.) E aproape săptămîna, decînd regina Natalia petrece pe pămîntul Sîrbiei.

Pentru aîntîia-dată dela despărțirea ei de regele Milan a pîșit ea acum pe pămîntul acelei țeri, unde odinioară era suverană și dacă și era lipsită de altă fericire, avea cel puțin mîngăierea, de a fi iubită de poporul, în mijlocul căruia trăia, și de a pute stringe la pieptul ei de mamă pe unicul fiu, care după legile țerii sale era destinat a conduce odată acest popor.

După decretarea divorțului, dar' mai ales după abdicarea regelui Milan dela tronul Sîrbiei, resoanele de stat cereau, ca mama să fie despărțită de unicul ei fiu și acesta a fost smuls din brațele ei iubitoare și dus în țeară, unde 'i-s'a pus coroana de rege pe cap.

E însă un lucru precăt de firesc, pe atît de just, ca mama să fie în apropierea fiului ei, care e sînge din sîngele ei și care nici el nu putea fi lipsit în cea mai fragedă copilărie de îngrijirea și scutul aceleia, care 'i-a dat viața. Și nimeni nu se poate mira, că în timpul din urmă fiu și mamă ardeau de dorul, de a se pute vedea.

Însuși domnul Ristici a promis băiatului-rege, că în decursul acestui an îi va da posibilitatea de a se înălțîni cu mamă-sa, și pentru de a-și pute împlini promisiunea, regentul s'a pus în corespondență cu regina Natalia asupra modalităților, sub care ar pute veni ea în țeară, fără a vătămă susceptibilitățile regelui Milan și fără ca prin prezența ei în Belgrad să-și caute vre-o ingerență asupra educării tînărului rege Alexandru.

Negocierile aceste nu avură nici un rezultat și regina Natalia a venit în Belgrad în virtutea dreptului ei de cetățeană sîrbească. Ce e drept, în cazul acesta nu 'i-s'a putut face nici o primire oficială, pentru ea au fost închise porțile conacului și nici măcar fiului ei nu 'i-a fost permis a o primi cum se cuvine să primesci pe o mamă, pe care atîta timp nu ai vîdut-o, dar' cu atît mai splendidă 'i-s'a făcut primirea, de care a împărțit-o poporațiunea sîrbească, o primire care a devenit o adevărată sîrbătoare națională.

Negocierile asupra modului de întrevvedere între Natalia și Alexandru s'au continuat apoi în capitala regatului, și după scirile căte le avem până acum, acele au trebuit să fie întrerupte din cauză, că regina nu acceptează nici una din propozițiunile guvernului. Mai mult, ea a declarat categoric, că voesc să rămîna definitiv în Belgrad, dela ceea-ce nimeni nu o poate opri mai mult.

Și dacă înălțînirea Nataliei cu regele Alexandru după modalitățile propuse de însuși regele Milan, nici nu involvea nici un fel de primejdie pentru guvern ori rege, cu atît mai puțin pentru țeară, hotărîrea, cu care regina a respins propozițiunile guvernului și cu care a declarat, că are să se folosească de dreptul ei de cetățean sîrbească, a încurcat încîtva situația și lumea întreagă e curioasă să afle, cum va săi regența să scape din această încurcătură.

Deoparte stă regina cu simpatîile întregului popor sîrbească, de altă parte Milan cu dispozițiunile lui în ce privește educarea tînărului rege, și dacă regența și guvernul Sîrbiei vor face concesiuni reginei, se pun în conflict cu Milan, ear' dacă se vor ține strict de îndrumările acestuia, provoacă în contra lor amărăciunea întregului popor sîrbească.

Asta e tocmai situația, pe care regele Milan a creat-o Sîrbiei prin abdicățiunea sa, rezervându-și unele drep-

turi de părinte, care îi dau o înfrîurire oare-care asupra destinului țerii.

Despre Natalia se pretinde, că e prietenă Rusiei și are legături cu cercurile politice ale Rusiei. Dar' fie ori-și-care legăturile ei, cîtă vreme în Sîrbia există doi stăpîni, deoparte regența și de altă parte exregele Milan, țeara nu va avea liniștea dorită.

Cu Natalia, regența și guvernul pot să iese la cale, dar' îndată-ce trebuie să mai țină cont și de îndrumările lui Milan, li-se agravează în mare măsură poziția.

Milan a abdicat dela tron, el s'a retras în viața privată și nu ar avea să se amestece în afacerile regatului sîrbească.

Pe doi stăpîni nimeni nu-i poate slugi. Și această stăpînire dublă nu poate să fie avantajoasă nici pentru Sîrbia, nici pentru puterile externe, căroră le zace în interes consolidarea internă a statului sîrbească.

Punîndu-se odată capăt acestei anomalii, pentru regența și guvern încă va fi mai ușor a tracta cu Natalia în privința validității drepturilor ei de mamă și în felul acesta nici Milan nu va pute să rămîna scurtat în drepturile sale de tată.

Dacă exregele Milan nu renunță el însuși dela ori-ce ingerență în afacerile Sîrbiei, regența și guvernul ar trebui să înceteze a mai ține cont de dispozițiunile și îndrumările lui; prin aceasta s'ar stabilă un fel de paritate între cei doi soți despărțiți și regenții se vor simți ei destul de tari a ține departe de tînărul rege toate înfrîuririle în direcțiune politică ale părinților lui.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 22 Septembrie st. v.

Situația din Bulgaria.

„Fremdenblatt“ se ocupă de scirile date de nisece diare serioase, care anunță, că Poarta ia în considerațiune din punctul de vedere al propriilor sale interese dorința Bulgarei, de a ieși într'un chip oare-care din situația sa actuală. Foaia vieneză află această dorință foarte justificată și dîce: „Aceste sciri probează, că Poarta înțelege exact situațiunea, Dorința ce o are, de a descurca condițiunile, în care se găsește Bulgaria din punctul de vedere al dreptului public, răspunde nu numai unei trebuințe de siguranță pentru Turcia, dar' și unei trebuințe a Europei, care

își dă toate silințele pentru a mări garanțiile de pace și a depărta ori-ce element, care ar pute-o compromite pe aceasta din urmă.

„Dar' dacă în urma unor scrupuli, Poarta n'ar mai voi să urmeze impulsului dat de oamenii sei de stat, ea ar căde într'o contradicție, al cărei efect ar pute să-și fie simțitor. Dorința Bulgarei de a descurca situația sa devenind din țî în țî mai ardeătoare, Poarta se va găsi în alternativa de a face posibilă regularea legală condițiunilor, în care se află Bulgaria, sau de a nu pute răspunde nici intereselor sale, nici voînței Europei.

„Dacă în Bulgaria liniștită și satisfăcută în cererea sa cea mai vitală, Poarta e convinsă, că va găsi o garanție de ordine în Orient și de siguranță pentru Turcia, Europa n'ar pute deloc recunoaște motivele, care determină puterea suverană a face un demers pentru a ajunge la acest scop. Dacă Poarta nu refușă a recunoaște pe principele Ferdinand ca principe al Bulgarei, precum și starea de lucruri prosperă a principatului, acest fapt va avea o influență decisivă asupra resoluțiunilor celorlalte puteri. Ca și Austro-Ungaria, ele n'ar pute să aibă nici un motiv de a refușa aprobarea lor unei acțiuni eventuale a puterii suverane pe deplin autoritate în vederea regulării definitive a stării de lucruri în Bulgaria“.

Cestiunea cretensă.

Deși cestiunea cretensă a încetat de a fi un obiect de deosebită preocupățiune a puterilor europene, totuși evenimentele ce se petrec în acea insulă țin deșteaptă atențiunea lumii politice. Revolta s'a înăbușit, dar' represiuile lui Șakir-Pașa nu au luat încă sfîrșit. Din contră o mulțime de creștîni zac închiși în temniță, aceia care au rămas liberi sînt desarmați și dați pradă răsunării trupelor otomane, scăparea nu este decăt în refugiul spre munți.

Aceste sciri, primite prin firul telegrafic ce trece prin Atena, pot fi și exagerate, deși Grecii nu ar avea astăzi nici un motiv de a înăspri o situațiune pe care dinșii nu o puteau remedia deloc. Dar' chiar exagerate de ar fi aceste sciri, nu e mai puțin adevărat însă, că persecuțiuni stranice în contra creștînilor din Creta există și aceasta ar fi în deajuns pentru iubitorii de umanitate spre a face demersuri în favorul nenorociților din acea insulă.

Însuși „Standard“, organul dlui Salisbury, nu se îndoiesc de exactitatea informațiunilor ce 'i-se transmit în această privință; recunoaște însă, că Șakir-Pașa nu a făcut alta, decăt a urmat invitațiunii puterilor, care au cerut să se reprimă o revoltă, care pute slugi ca pretext al unui conflict internațional.

Nu e dar' de prevîdut, ca puterile să întrevină acum în această afacere, să o redeștepte acum, cînd o cred imormentată pentru multă vreme.

Calea ferată vicinală Făgăraș—Sibiu.

(Urmare și fine)

Premiînd aceste, provoc mai aîntîu pe dl vice-comite și cointeresenți a modifica preliminarul de spese, luînd în considerare toate înțelegerile și schimbările statorice cu ocaziunea vizitării administrative. Mai departe provoc pe dl vice-comite și cointeresenți a împărți linia întreagă în două părți, și adică dela Sibiu până la Tălmăci, respective până la profilul 226 și dela profilul 226 până la Avrig sau la capătul liniei, și a proiecta pentru secțiunea Sibiu—Tălmăci, dimpreună cu podul preste Ol între profilele 225/226, cu un fundament corespunzător unei linii primare, — cum s'a făcut și la linia Ogorhei—Reghinul-săsească, — și a pregăti un preliminar de spese deosebit în privința acestei secțiuni, observînd, ca în preliminarul acesta să fie fixate și spelele de clădire ale secțiunii ca ale unui drum de fer vicinal ordinar. Secțiunea Tălmăci—Avrig va fi cuprinsă într'un preliminar de spese deosebit și ambele preliminare sînt a se subșterne în două preliminare.

Emisul acesta caracterizează stadiul cel mai nou, în care se află proiectul drumului nostru de fer. Comisiunea subsemnată a luat deja toate dispozițiunile pentru de a corespunde dorințelor dlui ministru, și sperează a fi în scurt timp în pozițiune de a subșterne planul pentru secțiunea Sibiu—Tălmăci cu fundamentul unei căi ferate primare, precum și preliminarul speselor urcate ale unei astfel de căi ferate.

Întregirea proiectului și subșternerea unui preliminar de spese pentru construirea liniei parțiale Sibiu—Tălmăci, cerută din partea dlui ministru de comerț, nu trebuie să ne împedecă a continua lucrările preparative pentru construirea liniei Sibiu—Tălmăci—Avrig; o sistare n'ar fi consult, mai cu seamă față cu eventualitatea apropiată a unei funcțiuni a căii ferate prin Turnul-roșu cu România. Mandatul ministrului de a subșterne deodată cu preliminarul speselor pentru clădirea secțiunii Sibiu—Tălmăci ca linie primară, respective a primi în

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Steagul negru-galbin.

Dăm în traducere românească două poezii maghiare la adresa steagului negru-galbin, ca să se vadă care e lealtatea Maghiarilor față cu Tronul. Aceasta, pe care o publicăm azi, e publicată de Posa Lajos în „Szegedi Hirlap“.

Duceți steagul negru-galbin,
Scoateți-l preste hotar,
Alungăți-l la Viena,
Că-i blăstem pentru Maghiar!

Ni-am dat sînge, am plîns lacrimi
Veacuri pentr'un steag nemțesc,
Și d'aceea-i astăzi jalnic
Ori-ce cîntec unguresc.

Libertatea vesceșese,
Vedînd acest steag străin,
Și în tot Maghiarul ferbe
Al mîniei lui venin.

Se revoltă 'n pieptul nostru
În dureri sufletul tot,
Noi simțim varga brutală
A puterii de Despot.

Temniți, plumbi, spânzurătoare.
Toate el ni-le-a adus —
Să-lsdrobim deci, să-lucidem!
Voi, mîni ucigașe, sus!

Cînd el flutură în aer
Că și un cucerș țergar,
Amintiri de țeece secol
Se trezesc și 'n noi răsar.

Tot Maghiarul deci să prindă
Steagul țerii, și cu drag
Să-l ridice 'n ochii lumii,
Că-i al biruînței steag.

Pentru el trăim! De-i lipsă,
Versăm sînge și-l păzim!
Dar' s'avem steaguri maghiare
Pe scirie, cînd murim.

O călătorie în Orient.

Impresii subiective

de

Dr. Teofil Bogdan.

(Urmare și fine.)

De cea mai mare însemnătate din punct de vedere științific și cultural este muzeul din Bălăk. Acest muzeu e unul dintre cele mai interesante mușee ale lumii în ce privește lucrurile antice. Partea cea mai mare a muzeului consistă din statue de dimensiuni colosale cu inscripțiuni hieroglifice, sarcophage și mumii. Dintre mumii amintesc numai mumia lui Ramses al II-lea, care cu toate-că zace de 6000 de ani, e pe deplin conservată. Dar' mai toate mumii sînt conservate într'un mod admirabil.

Preste un pod de fer și prin un parc umbros ajungi cu trăsura în 2 1/2 ore la piramidele din Gize. Mai însemnate sînt piramidele edificate de Chufu, numit Cheops de

Grecii cei vechi (circa 3733 a. Chr.), și de Chafra și Menkera, numiți de Greci Mykrenios (circa 3666 a. Chr.) Piramidele au o înălțime laterală de 186 m. și o înălțime verticală de 146 m., baza lor numetri 233 m. și un volum de 3,325.000 chilometri. Ele sînt edificate din cuadine (peatră de calciu). Cuadinele au o lungime de cam 8—10 m. și o înălțime de 2—3 m. La edificarea piramidei Cheops au fost ocupați, după-cum dîce Herodot 100.000 oameni în timp de 20 ani.

Piramidele ne servesc de exemplu eclatant, că gustul arhitectoric al Egiptenilor s'a manifestat cu deosebire a produce un ce colosal.

Însemnătatea piramidelor e religioasă. Egiptenii credeau, că spiritul, după-ce dispare din corp, după un timp oare-care ear' se va împreuna cu acesta la o viață nouă. Și într'u adevăr, e de admirat, că acest popor cultural, cu cele mai primitive mijloace, singur numai prin diligență neobosită, a fost capabil a ridica astfel de coloase. Tot din acea cauză s'a făcut și mumificațiunea admirabilă și neimitabilă a cadavrelor.

De însemnătate e încă pădurea de peatră. Într'un cerc mare stau mii de arbori petrificați de mărime și grosime colosală. După Unger, acești arbori se țin de familia balsamidelor, numită de el — Nicolia aegyptica.

În partea sudică a piramidelor se află Sfînx-ul. Sfînx-ul reprezintă un leu culcat cu o fisonomie de om. Toată figura este sculptată din stîncă, cu o lungime de 50 m. și o înălțime de 20 m. Lățimea obrazului măsura 4'15 m., urechia 1'37 m., nasul 1'70 m. Modelarea figurii e cam simplă, numai obrazul

arată puțină artă sculpturistică. Însemnătatea Sfînx-ului, după numele hieroglifice „Lu“ (păzitor), se vede a fi fost supraveghierea templului.

În apropierea Sfînx-ului se află templul de granit. Templul este edificat din cuadri colosali de granit. Anteriorul se formează din colonne imposante, din coridoare, toate provîdute cu inscripțiuni hieroglifice și cu diferite figuri de oameni și animale.

Poporațiunea Egiptului de astăzi consistă din Felahi, Copti, Bechimi, Arabi, Turci și Europeni. Cultura Egiptenilor de astăzi e foarte primitivă. Institute de învățămînt sînt foarte puține, și aici abia se instruează a ceti, a scrie și a memora cîteva capitole din Coran. Pămîntul e năsîpos și numai prin inundățiunea Nilului devine productiv. Se cultivează cereale, bumbac, tîbăc, diferite fructe. Animale domestice mai usitate sînt: asinul, oaia, capra, cămila, dromedarul, bivolul, găini și porumbi. Locuînțele foarte simple, edificate din pămînt și acoperite cu puține paie. Precum e locuînța, așa e și nutremîntul și îmbrăcămînta lor. Nutremîntul consistă de comun din pîne de porumb (mălaiu), bob, crastaveți ori plantă de zahăr și lapte sau ceapă cu oleiu. De beut le servesc apa de Nil nefiltrată. Îmbrăcămînta bărbaților e un fel, o cămașă lungă de catun, o țundră din lîna de capră și fără călțuni. Femeile poartă un vestmînt lung, de comun albastru, care acoperă totodată și capul. Ele își tetovează fruntea între sprîncene, barba, brațele și pieptul. Afară de aceea poartă brațele de metal pe mîni și pe picioare. Pe strade le e obrazul acoperit cu o pînzătură colorată, care

atîrnă de o țevă scurtă de metal, aședată pe nas și între sprîncene. Limba Egiptenilor de astăzi e arabică.

Nutremîntul, îmbrăcămînta și locuînța Arabilor mai de frunte și mai avuți diferă de aceea a Felachilor. Nutremîntul lor în proporțiune cu al nostru e simplu și consistă de deosebire din urez, carne de oaie, pîne, legumi și zaharicale. Afară de aceea se consumă o cantitate însemnată de aceea neagră și de tutun, ca țigarete sau din nargile (pipă în forma unui uclor). Femeile fumează preste tot țigarete. Îmbrăcămînta bărbaților consistă din: turban, o mantauă lungă, cămașă și pantaloni largi, păpuci de comun de culoare roșie. Femeile au două rochii de mătăș neagră, una o trag preste cap. Obrazul e acoperit până la ochi cu o pînzătură subțire, de comun albă. Unguile 'și-le vîpșesc cu o culoare mohorîtă. Locuînțele sînt mai toate cu un etagiu. Parterul e edificat din peatră, etagiul din cărămidă, avînd o lărgime mai mare și fiind aședat pe coloase sau conole. Pe partea decătără stradă a etagiului se află un balcon cu îngrădătură de lemn în formă cuadrată. Balconul are însemnătatea, parte a conserva apa de beut și a ventila locuînța, parte le servesc casenilor ca loc de observațiune, fără-ca ei să fie vîdîți. Nu arare-ori se vede pe coperiș cîte un tub înclinat spre Nord, care e menit a conduce aerul mai rece în interiorul locuînței.

Din poartă conduce un coridor îngust și întunecos într'o curte, în mijlocul căreia se află o fîntînă încungîrurată cu arbori sau tufigi. Din curte se vîd mai multe uși, dintre care una conduce în salonul de primire al

Editura și tiparul Institutului tipografic, societate pe acții în Sibiu, sub responsabilitatea lui **Michail Gornul**